

Frogner kirke

Menighetsblad for Frogner menighet 13.06.2022

FORSONET MED LIVET

Andakt ved biskop emerita Laila Riksaasen Dahl (holdt på tirsdags-salongen 7. juni)

SLIK GIKK DET! Jeg har levd så lenge at jeg har nådd refleksjonens år. Til det hører å tenke over eget liv. Hva ble det til? Hva har jeg, så langt, brukt livet mitt til? Jeg ser bakover på det som har vært. Jeg ser gode ting, som fyller meg med takknemlighet. Jeg ser vonde ting som jeg har forvoldt, eller som er gjort mot meg. Jeg ser ugjorte ting, tanker jeg skulle tenkt, gjerninger jeg skulle gjort. Hvordan skal jeg forholde meg til alt sammen? Jeg må forsones meg med mitt levde liv. Og med mitt ulevde liv.

Detalj fra Per Vigelands glassmalerier. Foto: Rut Ugland

Er du og jeg forsonet med oss selv? Er vi forsonet med Gud? For den troende henger de to spørsmålsstillingene sammen.

Forsoning er i slekt med aksept. Slik ble det. Livet. Vi i de øvre årsklasser er kanskje ferdige med å slåss med livet, selv om noen av oss har så vonde erfaringer at vi trenger eller har trengt profesjonell hjelp til bearbeiding. Men også dem av oss som ikke bærer på overgrep av forskjellig slag, men mindre alvorlige ting, kan være plaget av fortidens valg og hendelser mer enn godt er. Og om vi kanskje er ferdige med å slåss med livet, så er vi ikke ferdige med å leve! Livet består av Nuer, fremdeles. I alle faser er det mulig å ta grep, forme dagene våre, bidra etter forutsetningene vi har inn i fellesskapet. Modning kan innebære en større innsikt enn før i hva vi ikke skal behøve å bruke mer krefter på. Det kan læres. Jeg lærer hele tiden.

Da jeg gikk av med pensjon for sju år siden, ble jeg utfordret av AA til å være talsperson for AA utad. Jeg er ikke alkoholiker, så jeg kunne ikke bli medlem. Men derfor var jeg heller ikke underlagt noe anonymitetskrav, og kunne stå fram for dem. Det gjorde jeg i fem år. Meget lærerike år. AA-medlemmer må i sannhet lære seg å bli forsonet med at de har den fortid de har!

De lærte meg Sinnsrobønnen: Gud, gi meg sinnsro til å godta de ting jeg ikke kan forandre, mot til å forandre de ting jeg kan, og forstand til å se forskjellen.

Godta de ting jeg ikke kan forandre: Å være forsonet med livet betyr at vi godtar rammebetingelsene. De er egentlig tøffe. Vi vet at vi ikke skal være her på jorda bestandig. Livet kommer til å gå videre uten oss! Ganske bra, til og med! Forhåpentligvis! Uten oss! Egentlig en utålelig tanke! Livet slutter en gang. Hvor mye av menneskets uro henger ikke sammen med vissheten om det, selv om det i det siste også har kommet opp spørsmål om hvor lenge vi egentlig vil leve. Hovedtrenden er likevel at ungdommens kjennetegn dyrkes, aldri er en trussel. Pensjonister reiser og reiser, mye bra med det, men kan det også være et tegn på flukt fra vår situasjon? Fra vår angst? Fra redsel for det ukjente? Fred i hjertet henger sammen med å ha akseptert våre kår. De tilhører de ting jeg ikke kan forandre.

Noe annet jeg ikke kan forandre, er mitt levde liv. Livet har vi måttet leve uten viskelær. Slik ble mitt liv så langt! Vi kan gruble mye over det som har vært, men vi kan ikke endre det. Vi kan bare endre hva fortiden gjør med oss nå! «Ingen som legger hånden på ploget og ser seg tilbake, er skikket for Guds rike!» Sa Jesus. Ser vi bakover, for å sjekke om plogfurene ble rette, eller er vi orientert fremover? Det er sunt til en viss grad å se bakover, det hører med i en refleksjon over livet. Men forblir vi i grublerier, kanhende i bitterhet, over urett som er begått mot oss? «En kan ikke gruble over alt dette gamle», sa min mor. Og hun hadde hatt et liv, der muligheter var tatt fra henne i stor grad. Hun var som uekte barn bortsatt til en familie som tok henne ut av folkeskolen (hun fylte 15 år i april i sjuende klasse og var dermed ikke lenger underlagt skoleplikt) før folkeskoleeksamen). Hva var hennes valg i modne år? Det var om hun ville bli bitter pga dette, eller leve nå.

Slik ble mitt liv, så langt: Er vi vår egen strenge dommer? Jeg er det. Bebreider vi oss selv unødig? Jeg gjør det. Tåler vi vår egen ufullkommenhet? Husk: Du er av støv. Navnet Adam

henger sammen med det hebraiske ord for jord- Adama. Vi må lese Matt 5,48 riktig! Der står det: «Dere skal være fullkomne.» Det kunne/ burde stått helhjertede. Det er det det er tale om: Fullkomne i raushet, slik vår himmelske far er det: Han lar sol og regn falle over både onde og gode. Å ha for store krav til oss selv når vi ser tilbake på levd liv, kan være et uttrykk for hovmot. Det ble en en AHA-opplevelse for meg da jeg innså det. Vi må slutte å bebreide oss selv for tilkortkommenhet, nederlag synd, krenkelse av andre. Men det vi kan gjøre opp, skal vi gjøre opp, og så bli ferdige med det!

Det handler om mot til å forandre de ting vi kan. Det vi kan gjøre med fortiden, er å bekjenne våre synder, gjøre opp der vi har vi har krenket. Be om tilgivelse også for de handlinger vi ikke har gjort. Og gå videre! AA har tolv trinn. Grundig selvransakelse, oppgjør og bekjennelse hører med til dem. Det gir plattform til å gå videre som oppreiste mennesker!

Jesus ga oss fortellingen om den fortapte sønn. Den har også to andre overskrifter: Den barmhjertige Far, eller De to sønner. Det handlet egentlig om to fortapte sønner: Den ene i synlig forspilt liv, den andre i usynlig selvrettferdighet. Den første «kom til seg selv». Han hadde to muligheter. Enten å forbli i det håpløse. Eller å ta grep. Faren løp ham i møte. Av glede. Og for å komme den andre sønnen i forkjøpet? Et forsonet liv handler om forsoning med oss selv! Er vi det, ser vi med større raushet på våre medmennesker. Også de er av støv!

Og av mer enn støv. Hva slags menneskesyn har vi? I 1 Mos 2,7 står det at Gud blåstelivspust inn i menneskets nese, og ved det ble mennesket til en levende skapning. Vi ble levende ved Guds livspust! Teksten vil med dette si at vi har et forhold til vår skaper. Er vi forsonet med Ham? Skapt i Guds bilde betyr at vi skal stå til ansvar. «Vår Gud er en forsonet Gud, vår himmel er nå åpen» synger vi i en

påskesalme (Norsk salmebok nr. 193). Kirkens tro er at Jesus har gjort opp for oss. Overfor Gud trenger vi ikke prestere, imponere, for å bli gode nok. Vi trenger ikke streve for å oppnå Guds kjærlighet. Kristus ble sendt til syndere, døde for syndere. Bekjennelse fører til tilgivelse: Far, jeg har syndet mot himmelen og mot deg. Far er nådig. Derfor: Selv om det ikke er så greit å være menneske bestandig, så er det også fantastisk. Gud vil at vi skal få ha vår tid på jorden, i glede over livet.

Et forsonet liv i kristen mening innebærer et liv med salmistens perspektiv: Salme 73, 23f.: «Men jeg blir alltid hos deg, du har grepet min høyre hånd. Du leder meg ved ditt råd, og siden tar du imot meg i herlighet.» Under hele vårt liv skal vi få gå framover med håp. Og med Selma Lagerlöfs bønn: «Gud, la min sjel modnes innen den skal høstes.»

Foto: Eirik Pettersen

HILSEN FRA DIAKONIUTVALGET

Leder i diakoniutvalget Eirik Pettersen

Tirsdag 7. april ble det igjen arrangert tirsdagssalong i Kirkestuen i regi av Diakoniutvalget. Ettermiddagen ble innledet av Madeleine Berg, som fremførte tre musikkstykker på fiolin. Deretter holdt Laila Riksaasen Dahl, biskop emerita, foredrag med tittelen 'Forsonet med livet'. Spørsmålene hun stilte, ga rom for ettertanke: Er du og jeg forsonet med oss selv? Er vi forsonet med Gud? Er jeg min egen strenge dommer? Tåler jeg min egen

ufullkommenhet? Etter foredraget var det enkel servering med suppe, og vi avsluttet med en andakt, også den ved Laila Riksaasen Dahl. Dette var semesterets siste tirsdagssalong, vi starter opp igjen til høsten 13. september med foredraget 'Stien tilbake til livet. Om sopp og sorg' ved antropolog og forfatter Long Litt Woon. Fra i høst vil tirsdagssalongene arrangeres på andre tirsdag i måneden i stedet for den første. Vi gleder oss til å møtes igjen!

HILSEN FRA KULTURUTVALGET

Leder i Kulturutvalget, Mia Tønnessen

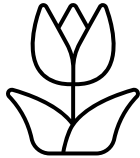
Foto: Mia Tønnessen

Besøket i Villa Grande, Quislings bosted under den andre verdenskrig, som nå huser Holocaust-senteret, ble vårens siste arrangement i regi av Kulturutvalget i Frogner menighet.

HL-senteret ligger svært vakkert til på Bygdøy. Etter å ha nytt sommerværet i hagen, fikk vi en introduksjon av en guide og ble tatt med på en omvisning i de fredede rommene som vanligvis ikke er åpne for besøkende. Fra tårnværelset er det utsikt over hele Oslofjorden. Maria Quisling fikk bygd det som omtales som «smykkeværelset».

Besøket i utstillingen og deretter bunkeren var sterk kost. Derfor passet det godt med en avslutning der Ola B. Johannessen leste Henrik Wergeland. Det satte besøket i perspektiv.

Høstprogrammet er klart. Vi gleder oss til å invitere til høstens første arrangement, nemlig konserten på Oslo Kulturnatt, 16. september. God sommer!

**KIRKEFOLK
ET MØTE MED MENNESKER I
MENIGHETEN**

Intervju: Sissel Nilsen

Foto: Sissel Nilsen

**Reidun Støvreide - Like glad i
Frogner som i Åheim**

Hun nærmer seg 89 år og er i ferd med å pakke for å dra til Sunnmøre der hun hvert år tilbringer sommeren. Beina og balansen er ikke som før, men ellers er Reidun Julie Ravn Støvreide i vigør, er opptatt av hva som skjer i verden og av å holde kontakt med familie og venner.

Hun er født og vokste opp i Åheim i Vanylven sammen med syv søstre og to brødre. «Jeg var yngst og hadde en flott barndom sammen med mine søsken», sier Reidun. «Selv om vi var ti barn, hadde vi stort hus og god plass. Nå er det bare en søster på 97 og jeg som

lever, men jeg er tante til 24». Hun forteller at familien styrte posthuset og hadde butikk og dampskipsekspedisjon. Bestefaren dro i sin tid med båt til Bergen for å hente post, og denne ble delt ut på kirketrappen på søndagene. Den gang hadde han også egen stol i kirken.

Faren døde tidlig, Reidun var knapt to år. Da ble butikken nedlagt. Den eldste broren overtok stellet av gården, posten og dampskipsekspedisjonen. «Vi hadde kyr og hest og dyrket poteter, og vi fikk sendinger med mat fra fars familie i Stryn. Mor var sterk, så vi greide oss bra».

Reidun opplevde krigen på nært hold. Det var mye båttrafikk til England i denne delen av landet, og hun husker tydelig at det ofte banket på døren nattetid. Moren tok i mot flyktninger og gjemte dem på mørkeloftet. Det var hysj-hysj i huset når de kom ned for å spise. Etter krigen ble moren takket for innsatsen av bl.a. Claus Helberg, og da svarte hun kontant «Det var bare min plikt!». Fra hjemmet hadde de utsikt mot Stadt, og Reidun minnes hvordan hele fjorden ble opplyst når tyskerne bombet båter. «En onkel fulgte oss til skolen», forteller hun, «for vi var redde for å gå forbi ungdomshuset der tyskerne holdt til. I første og andre klasse gikk vi på skolen i 14 dager, og så var det 14 dager fri, senere ble det skole annenhver dag. Vi var heldige og hadde samme læreren hele tiden. Han gjorde alt i bygda. Jeg tok framhaldsskolen, trodde ikke jeg var flink nok til realskolen selv om det ble anbefalt. Og så ble det husmorskole, og så jobbet jeg på postkontoret».

I 1954 dro Reidun til Oslo og begynte på Wangs handelsskole, og igjen ble hun anbefalt å videreutdanne seg. Men hun begynte å arbeide i et bilrekvisittfirma i Møllergaten. Der var hun i to år, før hun begynte hos Shell der hun ble like til pensjonsalder – i hele 33 år. Her ble hun en skattet medarbeider, og fikk ansvar for lønninger til medarbeidere så vel i Norge som på plattformer og båter. Hun

forteller at hun fikk permisjon i et halvt år og jobbet som au-pair hos en amerikansk diplomatfamilie i London. De ville ha henne med til USA, men hun ville tilbake til arbeidet hos Shell. Selv om Shell ikke har kontor i Oslo i dag, har de en aktiv pensjonistforening, sier Reidun. Hun har vært på mange turer med dem, bl.a. både til Kina og Moskva og langs kysten med hurtigruta. Nå har foreningen feiret 50-års jubileum to år på overtid pga pandemien.

I 1957 kjøpte Reidun leiligheten i Frognerveien der hun fremdeles bor. Etter hvert ble hun også regelmessig kirkegjenger i Frogner kirke og minnes mange av prestene som tidligere har arbeidet her, og hun har bare positivt å si om dagens prester. Hun ordnet i flere år kirkekaffe, og da sto hun opp tidlig for å ha med ferske wienerbrød. Reidun er glad i orgelmusikk og vår organist, og hun donerte derfor penger til orgelet – og «da fikk kirken på Åheim tilsvarende beløp», sier hun. «Jeg synes Frogner kirke gjør mye for oss gamle, og er så glad for å bli hentet slik at jeg også kan være med på torsdagsgudstjenestene og arrangementer i Kirkestuen».

Når dette leses er hun på Åheim og blir der til høsten nærmer seg. Hun ble kjørt dit av en niese og blir kjørt hjem av en nevø. Her har hun sitt eget hus - borstua - som det kalles på dialekt. Det var tidligere tjenerbolig og er omtalt slik i bygdeboka: «her bodde mange piker og drenger, men det gikk aldri noe usømmelig for seg». Her kan Reidun sitte og se på fjorden, ta sin gamle bil og kjøre til butikken og på korte turer, og trenger hun hjelp, har hun en fantastisk familie rett over tunet, sier hun.

EN INNHOLDSRIK BISPEVISITAS

UTDRAG FRA KARI VEITEBERGS VISITASFOREDRA I FROGNER OG BYGDØY, SØNDAG 15. MAI

Denne uka har vi hatt bispevisitas her i Frogner og Bygdøy menigheter. Ei uke som har vært god. Der jeg har oppdaga på nytt den store og tilgjengelige kirka på toppen av Bygdøy allé, den sjarmerende landsbykirka på toppen av Bygdøy, og disse historiske trebygningene her på Schafteløkken. Jeg er inspirert og takknemlig, etter å ha fått møte så mange varme og kloke mennesker i og utafør kirkens rom [...]

Sist gang det var visitas i Frogner menighet, var i november 2002, da Gunnar Stålsett var biskop. I Bygdøy menighet var Ole Christian Kvarme på visitas i mars 2010. Men med visitas for så lenge siden, for 19 ½ og 12 år siden, var det på høy tid at Oslo biskop kom tilbake hit, for å «se til».

En del av arbeidet før en visitas, er at menighetsrådene har skrevet rapporter til biskopen. Her har det vært et godt samspill mellom menighetenes felles stab og de to menighetsrådene, og jeg vil takke for to gode rapporter. De handler om menighetenes demografi, og om nyere historie, aktuelle saker og aktiviteter i kirkene og i lokalsamfunnet. Fra kirkevergen kom egne sider om bygningene: Frogner kirke og Bygdøy kirke. Takk for alt arbeidet i forkant, og for gjennomføringa av uka som har vært.

Hva har vi gjort denne uka?

Vi starta visitasen **tirsdag morgen** på Ruseløkkas skole. To elever fra ungdomstrinnet viste rundt. Vi kom opp på taket, der elever fra 6. trinn dansa ruseløkkadansen, vi kom inn i klasserommet til klasse 9A, der de snakka om utdanning og yrkesvalg og vi fikk innblikk i skolens ballett-tilbud. Vi snakka med ledelsen og noen elever om

samarbeidet mellom skole og kirke, noe jeg skal komme tilbake til.

Foto: Fra Oslo biskops Facebookside

Fra skolen gikk vi til Kastanjen Aktivitetshus i Bygdøy allé – tilbaketrukket i 2. etasje, og ikke synlig fra veien. Men for et sted! Der kan mennesker som har utfordringer med rus eller opplever utenforskap eller er aleneboere, få lunsj, helsehjelp, og komme inn i kreative aktiviteter som musikk, tegning og maling, kurs og turer. Det viste seg også, at Kastanjen gjerne vil ha mer kontakt med Frogner menighet. -Helt i tråd med ønsket til soknepresten og menighetsrådslederen.

Så gikk vi hit til Schafteløkken. Jeg fikk høre om stedets historie, om salget av Frognerhjemmet og om rehabiliteringstiltaka på sveitservillaen og på kjøkkenet i menighetshuset. Vi fikk lunsj på seniorsenteret, og jeg fikk snakke med noen av de mange frivillige. Vi gikk inn i barnehagen, og der satt 15 unger klar for å syng: *Hvem har skapt alle blomstene*, og *Måne og sol*. I praten ville jeg si litt om påsketida, og da jeg begynte å syng *Påskemorgen slukker sorgen*, så sang ungene med. De kunne påskeverset, og vi sang så det gamle taket løfta seg. Storveis!

Etter besøket på Schafteløkken, samla vi oss i kapellet i Frogner kirke, til ei formiddagsmesse – og delte nattverden. I kirkestua hadde vi et felles stabsmøte for begge soknene – der alle de tilsatte delte litt, og faktisk hørte jeg at alle sa de er glade for å høre til et stabsfellesskap som er så godt. Det kan

jeg si dere: Ikke alle kan si det samme i kirkestabene rundt omkring!

Men tirsdagen var ikke ferdig med det. Vi fikk en guida rundtur i Frogner kirke, og kirkevergen hørte og tok imot ønsket om å få satt opp et enkelt kjøkken ved inngangen, slik at for eksempel en enkel kirkekaffe kan deles der, samt behovet for å ha ei tett glassdør, slik at kirka kan fremstå som åpen – uten at varme lekker ut. Vi var oppe på galleriet, og fikk høre det store spennet av lyd og følelser i det engelske orgelet, som har blitt en sånn nyvunnen rikdom for denne kirka. Vi beundra kirkekunsten, og det slo oss hvor spesielt det er, å kunne gå inne i kirka, midt i tett befolka Oslo, i fred og ro.

Grill en biskop! Foto: Margunn Sandal

Etter befaringa møtte jeg konfirmanter fra Frogner og Bygdøy, og blei grilla. De lurte på hva jeg tenker om abort, sex før ekteskapet, homofili, pornografi, satanisme og Darwins evolusjonslære. De var våkne, og timen gikk fort. Jeg tenkte at det er interessant, at ungdom løfter opp ei rekke etiske spørsmål fordi de tror om oss, at vi er mest opptatt av å peike på alt som er «galt» eller kan «gå galt». Slik kirka ofte gjorde før.

Jeg merka meg både et sukk knytta til konfirmantarbeidet. Det vil si – ikke OM konfirmantene, men om det digitale verktøyet. Dette verktøyet forteller dere ikke, hvor ungdommen blir av. Om de ikke konfirmeres her i Frogner, drar de da til Skøyen eller

Uranienborg, eller ingen steder? Eller til Human-Etisk Forbund? Dere vet ikke hvor Frogner-konfirmanter blir av, hvis de ikke er her. Dette burde være en teknisk løsbart sak, som jeg håper dere finner ut av.

Om ettermiddagen møtte jeg representanter for utvalga i Frogner menighet: Gudstjenesteutvalget, Diakoniutvalget, Kulturutvalget, Økonomi- og eiendomsutvalget, samt Messe- og mat-gruppen. Menighetsrådslederen var på også med dette, som på store deler av visitasen, og jeg fikk høre om det mangfold av frivillig arbeid som finnes. Jeg merka meg ei utfordring om å drøfte ordet «frivillig». Kan vi heller snakke om «medarbeidere» i kirka, heller enn om «frivillige»? Alle dere frivillige – eller: dere ulønna medarbeidere – er i dag en nødvendig arbeidskraft, ikke bare et supplement, ble det sagt, og det framkom et ønske om at menigheten lager en strategi for – på bedre vis – å ta imot og inkludere de menneskene som kommer til kirka og er i kirka. Om kvelden rakk jeg en tur innom øvelsen til Frogner Kammerkor, og i sum var det sannelig ikke lite som skjedde denne tirsdagen.

Torsdag morgen starta vi dagen i Frogner bydelshus på Skillebekk. Begge menighetene ligger i bydelen, like folkerik som en stor norsk by, med 60 000 innbyggere. Bydelsdirektøren minnet om at Frogner har store demografiske forskjeller. Mange bor trangt, og mange er fattige. Halvparten av alle bor i leide leiligheter. Og 1000 barn lever under fattigdomsgrensa.

Jeg merka meg at bydelen gjør regning med kirka. Særlig trakk de fram de diakonale tradisjonene, og aktivitetene, og det nye arbeidet med diakonalt prestearbeid som er på gang overfor demente. På bydelshuset hadde vi også et møte om Fjordbyen, før vi gikk til Frogner kirke på hverdagsmesse, der Frogner Singers sang så hjertet hoppet av glede. På lunsjen i kirkestua hørte jeg

flere fortelle om å bli eldre på Frogner, og noen trakk fram en usynlig ensomhet blant hjemmeboende eldre, som ikke kommer seg ut. En idé poppet også opp i denne samtalen: Lag en dansegruppe for folk i alle aldre i menighetens regi! Mange klappet. En god ide, vil jeg tilføye!

Torsdag hadde jeg en egen samtale om teologi og forkynnelse med de fire prestene i de to soknene, og jeg fikk være med på småbarnsang i kirkestua. Vi hadde en samtale i Frogner menighetsråd, og avslutta dagen med middag her i huset sammen med inviterte gjester fra Mariahuset, The American Lutheran Congregation, Kastanjen, Frogner kammerkor og Cæciliaforeningen.

Biskopen møter menighetsrådet. Foto: Margunn Sandal

Tre intense, innholdsrike og flotte dager. Jeg vil nå fortsette med å løfte fram noen utfordringer. Først, 3 utfordringer som gjelder både Frogner menighet og Bygdøy menighet.

Den første utfordringa handler om eksistensielle behov.

Denne uka har flere løfta fram, på ulike steder og i ulike sammenhenger, at vi som kirke bør bidra mer med å imøtekomme mennesker eksistensielle behov. Både unge og eldre vil gjerne ha noen å snakke med og at vi som kirke må spørre oss hva vi kan gjøre, for å møte disse behova.

Da vi var på Kastanjen, stilte en

av gjestene følgende spørsmål: «Er det slik at vi kan komme å få en prat med presten i Frogner – når det er behov – om det som måtte ligge på hjertet?» Svaret var selvsagt ja, og kontakt ble etablert.

En historie vi hørte på bydelshuset, illustrerer det samme. Bydelsdirektøren fortalte at de hadde etablert en egen helsestasjon for gutter. Men det viste seg at guttene strena fordi stativene som var fylt til randen av gratis kondomer. Guttene var opptatt av livets skyggesider. De fortalte om ensomhet, og å føle seg utafør, og noen delte tanker om selvmord. Erfaringen var at gutter ønsket kontakt om eksistensielle spørsmål. Dette gjelder unge som eldre.

På seniorsenteret her på Schafteløkken og ute på Bygdøy, har vi hørt det samme. Jeg er sikker på at dette også gjelder den store andelen aleneboende mellom 25 og 60 år, særlig på Frogner.

Den første utfordringa til dere i Frogner og Bygdøy menigheter er derfor denne:

Hvordan vil dere være kirke, og bruke personell som kan være med å åpne for, disse viktige samtalene – om livet, og om døden? For både unge og eldre – mennesker i alle aldre?

På en måte er dette ei utfordring som angår alt vi gjør, og hvem vi er som kirka på alle plan. Men utfordringa kan også være helt spesifikk: Hvordan gir vi rom for de viktige samtalene om spørsmål som folk går og bærer på, ofte alene?

Den andre spesielle utfordringa er å komme skolene i møte.

Både på Ruseløkka og på Bygdøy opplevde vi at det fra før finnes gode relasjoner mellom menighetene og skolene. Vi ble vi tatt hjertelig imot av rektorer og ledelse, og det er ikke lenger en selvfølge. Det var tydelig at elevene gjenkjente flere av de ansatte. Og vi fikk

vite at elever fra Ruseløkka kommer til Frogner kirke den nest siste dagen før juleferien, mens det på Bygdøy er skolegudstjeneste siste dag før både jul og påske.

Samtidig er det noe å gå på. For eksempel viste det seg, at Ruseløkka har innarbeida turer for å besøke moskeer og synagoge, men ikke til området egen kirke. Det kan være enkelt å gjøre noe med akkurat det.

Vi snakker ikke lenger om at samfunnet skal være livssynsøytralt. Vi snakker om et samfunn som er livssynsåpent, der det er rom for ulike tro og ulike livssyn.

For eksempel løfta vi fram et ressursmaterieell for skolene fra Kirkelig Dialogsenter, som kalles «Si det», og i de nye læreplanene ligger det flere muligheter til å komme skolens behov i møte – i temaer som kan omhandle død og sorg, dialog, og etikk.

Det andre utfordringa til både Frogner og Bygdøy, er å gjøre nettopp det:

Lage noen målretta tilbud for skolene, i dialog med skolene, bygd på de nye læreplanene. Tilby vår faglige kompetanse. (Men gjør dette, litt om litt, og ikke for mye om gangen).

Den tredje utfordringa, er om frivilligheten.

2022 er et nasjonalt år for frivillighet. Men det å snakke om frivillighet, er ikke bare enkelt. Stadig vekk har dette vært et tema denne uka: *Hvordan skal vi snakke om frivilligheten? Har vi en plan, en strategi?*

Kanskje ett grep er å snakke mest om hva vi ønsker å tilby? [...] På stabsmøtet tirsdag, sa flere at dere er heldige som har så mange sterke og dyktige frivillige i begge sokn. Samtidig er det viktig hele tida å snakke om rekruttering, oppgaver og definisjoner. Hva er en frivillig medarbeider?

Hva vil dere med frivilligheten? Hva er hensikten? Jeg vil be dere om å bruke dette året til å spørre hvordan vi som kirke tar imot hverandre, åpner for medvirkning og skaper gode fellesskap.

Jeg vil nå rette meg litt mer spesielt til hver av menighetene. Dere har allerede sterke røtter i lokalsamfunnene. Dere er til stede, og regnes med, og er slett ikke usynlig som kirker. Samtidig finner vi i evangeliet, en utfordring der Jesus er henvendt til mennesker rundt seg. Og stiller det spørsmålet: «Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?»

Hva vil folk på Frogner at dere skal gjøre for Frogner [...] Det er jo ikke lett å svare på. Og svarene kan være forskjellige. Noen mener det ene, og noen andre mener noe annet. Og noen utfordringer som kirke i lokalsamfunnet, har vi jo allerede vært innom, i utfordringene om skole, frivillighet og folks eksistensielle behov.

Så noen ord spesielt til Frogner menighet.

Først vil jeg bekrefte det rike diakonale arbeidet i menigheten. Dere er involvert i et omfattende arbeid, særlig for eldre mennesker. Menighetens innsats utgjør en stor forskjell for mange. Så vet jeg at dere har mye dåp, mange vielser og mange bisettelser. Mennesker kommer for å markere viktige livshendelser. Dette røper et folkelig eierskap til Frogner kirke. Samtidig har pandemien ført til flere individuelt tilrettelagte seremonier. Som kan være fint for folk flest, men også ressurskrevende for ansatte, ikke minst i en menighet som har én organiststilling, som ikke er hel, men 87 prosent. Det er fint å være på tilbudssida, men ikke å forstrekke seg. Når dette er sagt, vil jeg fortelle om en satsing i Oslo bispedømme, som handler om åpne kirker.

Det er i vår tradisjon vanligst at kirkerommet er åpent når noe skal skje, og vi lager en liturgi, synger en salme og ber en bønn. En åpen kirke tar imot oss,

uten at noe spesielt skal skje. Rommet er stille, et lys kan tennes og kanskje øver organisten. Rommet gir noe annet til den som kommer ... Dere forsøkte «åpen kirke» i romjula. Døra ble holdt lukket, på grunn av kulde og snø, men store skilt på fortauet fortalte at kirka var åpen. Diakoniutvalget hadde samla frivillige som tok imot, fire timer hver dag. Dere serverte suppe bak i kirka, og mange kom og satte seg ned – i stillhet.

Jeg hørte denne uka at dere omtalte dette forsøket som vellykka. Jeg vil oppfordre dere til å arbeide videre for å holde Frogner kirke åpen, også i noen tider når det ikke er seremonier. Dere har en unik beliggenhet. Bruk den.

Inspeksjon i Frogner kirke. Foto: Margunn Sandal

Frogner menighet er også en del av den såkalte Fjordbyen.

Torsdag formiddag møtte vi – kirka i Oslo – representanter for kommunen, Oslo havn, Hav eiendom, Filharmonien, Nasjonalmuseet, Astrup Fearnley, STL Oslo og Pådriv med den hensikt å snakke om kirkas og Frogner menighets rolle i utviklinga av nye boområder og fellesområder langs fjorden. Vi syns det var et godt møte. Mange møttes for første gang. Samtalen handla om å skape en åpen by, gode fellesrom både mellom bygningene og i byggene. For Frogner menighet var møtet en stadfestelse på at den lokale kirka er en del av byen, og nærmiljøet. Jeg vil utfordre dere til å fortsette engasje-

mentet for Fjordbyen. Frogner menighet utgjør en stor del av området, helt til Filipstad og Aker brygge. Fra kirkas side vil også Fjordbypresten og kirkevergen spille betydelige roller i tida framover.

Jeg vil til slutt rette en stor takk til menighetsråd, stab og frivillige for den store innsatsen dere alle gjør i Frogner og Bygdøy.

Takk for at dere gjør det godt å være ansatt i menighetene. Dere ser og hører så mye, dere har store ambisjoner og ønsker om å utgjøre en stor forskjell i menneskers liv. Samtidig er det viktig at det er en balanse mellom det dere gjør av viktig arbeid og det dere har ressurser til. Ingen er tjent med at dere sliter dere ut. Frogner og Bygdøy menigheter skal være et godt sted å jobbe, både nå og i framtiden.

Videre vil jeg takke for det gode fellesskapet denne visitasuken. Menighetsrådene, sokneprestene, daglig leder og øvrige ansatte har lagt ned et stort arbeid i forberedelser og gjennomføring. Takk til dere vi har møtt i løpet av disse dagene. Takk for all den gode maten jeg har fått, sånn som på torsdag da vi fikk nydelig tapas her i huset. Mmmm. Som biskop går jeg videre oppløfta og stolt over alt det dere får til av å være en levende, nær og tilgjengelig folkekirke. Takk til domprosten og kirkevergen og til nære medarbeidere som har fulgt med under visitasen. Takk for samarbeidet om en flott gudstjeneste. Det har vært godt å være sammen med dere. Gud velsigne dere.

HVA SKJER I FROGNER?

Torsdag 16. juni kl. 10.00–11.45

FROGNER SINGERS

i Frogner kirkestue, Espen Selvik, kunstnerisk leder

Torsdag 16. juni kl. 12.00

HVERDAGSMESSE

i Frogner kirkes kapell
Rut Ugland, Jardar Seim, orgel

Torsdag 16. juni kl. 18.00

MENIGHETSRÅDSMØTE i Kirkestuen

Søndag 19. juni kl. 11.00

HØYMESSE med kirkekaffe

Rut Ugland, Håvard Ringsevjen, orgel

Høymesser i Bygdøy kirke og Frogner kirke i sommerferien søndager kl. 11.00

Juni

19. Frogner kirke

26. Bygdøy kirke

Juli

3. Frogner kirke

10. Bygdøy kirke

17. Frogner kirke

24. Bygdøy kirke

31. Frogner kirke

August

7. Bygdøy kirke

14. Frogner kirke

21. Bygdøy kirke

Menighetsblad på e-post. Be alle som kunne tenke seg å få vårt menighetsblad om å sende e-post til:

post.frogner@oslo.kirken.no. Og be dem skrive i emnefeltet:

Send menighetsblad! Da har vi den fullmakt vi må ha for å sende dem e-post med informasjon om det som skjer i disse koronatider. Om du *ikke* ønsker å få tilsendt dette menighetsbladet skriv e-post til post.frogner@oslo.kirken.no.

Og be dem skrive i emnefeltet:

Ikke send menighetsblad

Følg oss på nett!

www.frognerkirke.no

og www.facebook.com/frognerkirke

**Frogner menighet
ønsker alle en riktig
fin sommer!**